

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce
Posudek oponenta práce

Jméno autora: Dagmar Donátová

Název práce: Vnímání identity romskou komunitou na Broumovsku

Oponent práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová

Téma práce je aktuální, jde ovšem o velice obtížně uchopitelný problém. Autorka svou práci koncipovala jako přehled dnes uvažovaných názorů a poznatků o životě Romů. **Téma identity práce otvírá, ale k jeho hlubšímu rozkrytí se autorka již nedostala.** Přes tento nedostatek je **práce ještě přijatelně zpracována.** Oproti první verzi je znatelný posun v oblasti práce se zdroji. Obsahově jsou dílčí kapitoly práce vystavěny na relevantních zdrojích. Autorce nelze upřít poměrně slušnou analytickou práci s texty, naproti tomu syntéza patří k slabším článkům práce.

První kapitola představuje poněkud netradiční vstup do tématu, autorka se v ní zaměřuje na představení konstruktů, které pracují s rozdělením ras. Význam této části práce není upřesněn, prosím tedy o **doplnění u obhajoby. Jakým způsobem ovlivnily představené koncepty myšlení lidí ve 20 století?**

Druhá kapitola představující historické souvislosti života Romů v Evropě přibližuje osudy nejvýrazněji zastoupených romských skupin na našem území.

Třetí část práce je poněkud **zkratkovitým přehledem specifik**, která bývají tradičně považována za aspekty tvořící národní identitu. **Příliš širokým záběrem kapitola vyznívá jako nesourodý popis vybraných aspektů ze života Romů.** I zde je však **patrná poměrně pečlivá práce se zdroji.** Autorce se plně nepodařilo popisované poznatky propojit s tématem identity, ačkoliv je patrné, že tento cíl si kapitola kladla. Rozkrytí ústředního tématu práce se věnuje čtvrtá kapitola, zde **oceňuji pokus o propojení problematiky osobních a národních identit.** V této části práce se autorka vrací ke konceptům rasového dělení, které představila v první kapitole. **Vztah obou konceptů** však není blíže rozveden, prosím o **podrobnější vyjádření autorky u obhajoby.**

První čtyři kapitoly lze přijmout jako přehled vybraných poznatků, které se dotýkají tématu. Úroveň zpracování je nižší, místy není zřejmé, na základě jakého klíče byly poznatky pro text práce vybírány a jakou myšlenkovou osu autorčiných úvah reprezentují, přesto je tato část práce přijatelná.

Empirické šetření se sice dotýká některých oblastí, které byly představeny v první části práce, ale jeho celkový koncept je slabší. Všechny problémy provedeného výzkumu se odvíjí z vágně stanoveného **cíle**, který se autorce nepodařilo vyjádřit stylisticky přijatelným způsobem: „*Cílem drobného výzkumného šetření je zjistit, zda obecně uváděná fakta v literatuře a dalších pramenech, k analýze procesu identity romskou komunitou, ke které*

dochází prostřednictvím dvou odlišných kultur na Broumovsku.“ (s. 48). Směřování výzkumné části bylo možné odvodit z celkového popisu a způsobu provedení výzkumu, přesto prosím autorku o doplnění této definice cíle u obhajoby, evidentně došlo k vypuštění několika slov či věty.

Představený výzkum se pokoušel prostřednictvím hloubkových rozhovorů zmapovat vybrané oblasti života, které mohou souviset s prožíváním identity. Obsahově rozhovory navazují na třetí část práce, její nedostatky se však naplno odkrývají právě ve způsobu jakým je výzkumný plán koncipován. Autorka sleduje několik oblastí, které odpovídají struktuře tazatelských otázek, jde ovšem o nejasně vybrané oblasti, logicky provázaný koncept chybí. Výzkumné šetření má v důsledku nesprávně stanoveného cíle, chybějícího explicitně vyjádřeného plánu a několika dalších chyb velmi nízkou úroveň. Výzkum **má svou hodnotu jen jako sonda mapující názory oslovených na některé z oblastí života**, k tématu identity se příliš nevztahuje. Jediné co lze ocenit je poměrně poctivá snaha sledovat při dotazování i analýze pouze vybrané oblasti. Výstupy výzkumného šetření tak mohou poskytnout autentický obraz názorů oslovených Romů.

Rozsah práce je přiměřený. **Práce s odbornými zdroji je zvládnuta přijatelným způsobem.** Především analytické zpracování poznatků je na dobré úrovni, syntéza se však autorce nedaří. Autorka má také problém s představením složitějších myšlenkových konstruktů. V důsledku toho je snížena **jazyková a stylistická úroveň** práce. Na mnoha místech práce autorka otevře téma, které nedokončí, objevují se překlapy či stylistické neobratnosti, které narušují srozumitelnost (viz cíl práce) podobně i „*Od příchodu Romů do Evropy ve druhé polovině 13. století přerostlo v jejich vyloučení z projektů budování národních států*“ (s. 34); „*Pro člověka jako společenskou bytost je přirozená potřeb a sdružovat se do skupin.* „ (s. 44) apod.

K práci mám množství výhrad, jako celek ji však ještě přijímám, posun autorky je patrný především v oblasti práce se zdroji, autorka také prokázala bazální schopnost sledovat zvolené okruhy zkoumání. Složitější konstrukty jsou mimo kompetenční rádius autorky práce, ale jednodušší úkoly zvládá přijatelně.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Je koncept národní identity dobře využitelný při posuzování života a jednání Romů? Rozeberte jeho možná úskalí.

Doporučené hodnocení:

2. 8. 2015

Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová